

Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Кафедра теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки
вчителя

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету мистецтв

Соколова А.В.

«27» червня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української музики

(назва навчальної дисципліни)

Рівня вищої освіти	бакалавр <i>(назва рівня вищої освіти)</i>
галузі знань	01 Освіта <i>(шифр і назва галузі знань)</i>
Спеціальності	014 – Середня освіта (Музичне мистецтво) <i>(код і назва спеціальності)</i>
освітня програма	Музичне мистецтво в закладах освіти <i>(шифр і назва)</i>
Шифр за навчальним планом	1.2.1.12

Харків - 2019 рік

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Історія української музики», затвердженої на засіданні Вченої ради ХНПУ імені Г.С. Сковороди протокол від «29» серпня 2019 року № 6.

Розробники програми:

Донченко Л.І., доцент кафедри теорії та методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики мистецької освіти та диригентсько-хорової підготовки вчителя

Протокол від «30» травня 2019 року № 13

Завідувач кафедри

(підпис)

Смирнова Т.А.
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією Факультету

Протокол від «11» червня 2019 року № 10

Голова

(підпис)

Васильєва О.В.
(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Загальні характеристики	Навчальне навантаження з дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Галузь знань <u>01 Освіта</u> <i>(шифр і назва)</i>	нормативна	Рік вивчення дисципліни:	
		4-й	4-й
	Загальна кількість кредитів 3	Семестр	
		7-й	7-й
		Лекції	
Спеціальність 014 Середня освіта <i>(код і назва)</i>	Загальна кількість годин –90 Загальна кількість годин – 120 (заочне)	16	8
		Практичні, семінарські	
	Модулів –	20	8
		Лабораторні	
Освітній рівень: <u>бакалавр</u> <i>(бакалавр/магістр)</i>	Співвідношення аудиторних годин і годин самостійної роботи –36/54	Самостійна робота	
		54	104
		Форма підсумкового контролю:	
	Мова навчання – українська	іспит	іспит

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Предмет вивчення навчальної дисципліни Історія української музики.

Міждисциплінарні зв'язки курс «Історія української музики» тісно пов'язаний з предметами музично-теоретичного циклу (історія зарубіжної музики, гармонія, аналіз музичних творів, сольфеджіо), музично-педагогічного циклу (музична педагогіка, методика музичного виховання) диригентсько-хорового циклу (диригування, хоровий клас, практика роботи з хором, читання хорових партитур).

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія української музики» є формування у майбутніх учителів мистецтва професійних компетентностей на основі знань української музичної культури; надання студентам необхідного обсягу знань про специфіку української музики та особливості її розвитку на тлі суспільно-історичних та культурних подій; формування національної самосвідомості студентів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія української музики» є формування у студентів відповідних умінь та навичок, що дозволяють узагальнювати сучасні концепції вітчизняної музичної культури та доцільно використовувати їх у музично-педагогічній, художньо-творчій та музично-виконавській практиці.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- особливості кожного історичного етапу розвитку українського музичного мистецтва у взаємозв'язку із соціальними, ідейними та естетичними концепціями;
- творчі біографії та музичний матеріал найбільш видатних українських композиторів;
- методи дослідження музичної діяльності персоналій;
- спеціальну літературу у сфері професійної діяльності;
- теоретичні основи музичного мистецтва та особливості національної традиції

вміти:

- самостійно та вільно орієнтуватися в теоретико-методологічних засадах музичного мистецтва;
- використовувати дослідницький інструментарій методологічного апарату мистецтвознавства;
- використовувати набуті знання у викладанні предмету «Мистецтво» в загальноосвітній школі;
- здійснювати художньо-педагогічний аналіз музичних творів;
- класифікувати музику сутнісними ознаками їх поділу на жанри, форми, види, типи, категорії;
- обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних проблем інтерпретації музичного твору;
- визначати внесок провідних українських композиторів у світову музичну культуру;
- розрізняти музичний матеріал на слух.

2. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Музичне мистецтво українського народу до XIX століття.

Тема 1.1. Розвиток музики до XIV століття.

Музична культура східних слов'ян. Формування циклів землеробських календарних пісень. Зародження старовинних типів родинно-побутових пісень. Різноманітний інструментарій слов'ян.

Формування музичної культури Київської Русі у другій половині X ст. Музичний побут княжого двору. Скоморохи – народні професіонали-актори. Музичні інструменти. Виникнення билинного епосу в X – XI століттях. Православна християнська церковна музика. Введення системи запису музики («знаменна» чи «крюкова» нотація).

Тема 1.2. Українська музична культура XIV – I половини XVIII століття.

Формування української народності. Соціальна та релігійна боротьба українського народу.

Розвиток музичного фольклору, виникнення українських дум та історичних пісень. Братські школи як перші осередки музичної освіти.

Церковна музика, її реформа. Реформа системи нотації. Партесний концерт. М.П. Дилецький та його праця «Грамматика пения музикийского».

Зародження світської музики. Кант. Розвиток світської сольної пісні з інструментальним супроводом. Музичні цехи. Зародження українського музичного театру. Народний музичний ляльковий театр «Вертеп». Шкільний театр.

Розвиток музичної освіти. Музика в Київському колегіумі – Академії. Глухівська співацька школа.

Тема 1.3. Музичне мистецтво України у другій половині XVIII – першій половині XIX століття.

Відображення в музичному мистецтві громадсько-політичних процесів. Мотиви антикріпосницької боротьби у фольклорі. Поява друкованих збірників із записами й гармонізаціями народних пісень.

Музична діяльність Г.С. Сковороди. Розвиток пісні-романсу, його зв'язок з українською поезією, з творчістю Т.Г. Шевченка. Напівфольклорна і авторська лінії розвитку жанру пісні-романсу.

Виникнення нових форм хорової музики. Хорові концерти. Музика в поміщицьких маєтках. Музика великих міст. Музична освіта.

Д. Бортнянський, М. Березовський, А. Ведель та їх внесок в українську камерно-інструментальну, оперну й симфонічну музику кінця XVIII ст. Розквіт камерно-інструментальних жанрів у I половині XIX ст. Становлення вітчизняного симфонізму у творах Е. Ванжури та Симфонії невідомого автора I половини XIX ст.

Подальший розвиток театру в кінці XVIII ст. та першій половині XIX ст. Поява перших п'єс із музикою І. Котляревського, Г. Квітки-Основ'яненка та інших. «Наталка Полтавка» І. Котляревського.

Модуль 2. Українська музична культура XIX – початку XXI століття.

Тема 2.1. Українська музична культура XIX – початку XX століття.

Розвиток української музичної культури у II половині XIX ст. в умовах боротьби проти соціального і національного гноблення народу. Посилення національного гніту в період реакції 1900-1910 років. Розкриття соціально-загострених тем у творчості М. Лисенка, К. Стеценка, С. Людкевича, Я. Степового, М. Леонтовича. Активізація діяльності музичних гуртків, поширення хорового руху. Розвиток українського демократичного театру, музичної освіти, фольклористики.

Становлення в II половині XIX ст. класичної української національної композиторської школи.

Формування української опери. Перші класичні зразки оперного жанру: опера С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм», опери М. Лисенка «Наталка Полтавка», «Тарас Бульба». Дитячі опери М. Лисенка, К. Стеценка.

Розвиток традицій української симфонічної музики в симфоніях М. Калачевського, В. Сокальського.

Провідна роль хорової творчості в формуванні української національної музичної класики. Хорова творчість М. Лисенка. Новаторська творчість М. Леонтовича в жанрі обробки народної пісні. Втілення суспільно-важливих тем в хорових творах К. Стеценка.

Романси М. Лисенка як відправний пункт у подальшій еволюції камерно-вокальної культури, різноманітність образного змісту, жанрові різновиди. Розвиток романсу в творчості К. Стеценка, Я. Степового.

Корифеї галицької музики – М. Вербицький та І. Лаврівський. Розвиток традицій корифеїв у творчості С. Воробкевича та В. Матюка. Різноманітна образно-тематична проблематика хорових композицій, важлива роль суспільно-громадянських тем.

Пошук узгодження народних засад і європейських форм у творчості Д. Січинського та О. Нижанківського. Демократична й реалістична спрямованість творчої спадщини Д. Січинського.

Тема 2.2. Музична культура України в першій половині ХХ століття.

Високий рівень суперечностей суспільно-історичного розвитку України після революції. Вплив складних суспільних процесів на розвиток музичного мистецтва. Організація музичної освіти. Створення ряду видатних хорових колективів, зокрема Державного українського народного хору під керівництвом Г. Верьовки, відкриття оперних та музичних театрів у різних містах України, Української державної філармонії. Зростання масової музичної самодіяльності. Відкриття та розвиток творчих спілок композиторів.

30-ті рр. ХХ ст. – наступ радянської влади на суспільну свідомість українського народу. Впровадження сталінської моделі соціалізму засобами насильства, голодомору, репресій, великодержавного тиску, боротьби з релігією. Негативний вплив радянської ідеології на розвиток української музичної культури. Масова ліквідація аматорських та професійних хорових колективів.

Внесок композиторів Галичини до хорової галузі української музики (твори С. Людкевича, Б. Лятошинського, В. Барвінського). Розвиток музичної культури на західноукраїнських землях після приєднання до радянської України.

Побудова музичного життя в Україні в період Великої Вітчизняної війни. Пісня як провідний жанр цього періоду. Ідея єднання народів у боротьбі проти фашизму в ряді хорових та вокально-симфонічних творів. Зростання інтересу композиторів до свого національного фольклору.

Тема 2.3. Музичне мистецтво України в другій половині ХХ – на поч. ХХІ ст.

Розвиток музичної культури після закінчення війни. Поновлення практики адміністративно-командного втручання. Відновлення діяльності концертних організацій, навчальних закладів.

Досягнення українських композиторів в різних жанрах музичної творчості: в обробках народних пісень Л. Ревуцького, М. Вериківського, М. Коляди, Г. Верьовки, хорах Б. Лятошинського, в кантаті-поемі Л. Ревуцького «Хустина», в кантаті С. Людкевича «Заповіт», кантаті-симфонії А. Штогаренка «Україно моя». Видатні досягнення українських композиторів в симфонічній музиці Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, В. Косенка, Г. Майбороди, С. Людкевича. Камерно-інструментальна творчість Б. Лятошинського, Л. Ревуцького, В. Косенка.

Втілення героїко-патріотичної теми в операх Б.Лятошинського, Г.Майбороди, К.Данькевича. Лірико-психологічна музична драма М. Вериківського «Наймишка». Лірико-філософське осмислення дійсності в опері-феєрії В. Кирейка «Лісова пісня». Втілення соціально-загостреної тематики в балеті К. Данькевича «Лілея». Фольклорна основа балетів «Тіні забутих предків» В. Кирейка та «Хустка Довбуша» А. Кос-Анатольського.

60 – 80-ті роки – новий етап розбудови музичного життя в Україні. Діяльність композиторів старшого покоління. Нова генерація композиторів 60-х років (В. Бібік, В. Буєвський, Л. Грабовський, В. Губаренко, Л. Дичко, Ю. Іщенко, І. Карабиць, Л. Колодуб, В. Сильвестров, М. Скорик, Є. Станкович). Прояви негативних тенденцій в мистецькому житті України: догматизм, неприйняття новаторських пошуків композиторів-шестидесятників.

Переосмислення й активізація розвитку української музичної культури в кінці 80-х на початку 90-х років у добу становлення державної незалежності України. Досягнення в галузі композиторської творчості.

Відбиття загальних художніх тенденцій та стильових течій другої половини ХХ ст. у творчості українських композиторів: неоромантизму, неофольклоризму, неокласицизму, полістилістики. «Нова фольклорна хвиля» у творах М. Скорика, Л. Дичко, Л. Грабовського, Л. Колодуба, Є. Станковича. Неокласична хвиля у творчості українських композиторів. Полістилістика у творчості В. Сильвестрова, Є. Станковича, Л. Колодуба, В. Буєвського, Я. Губанова тощо.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	денна форма						Заочна форма				
	усього	у тому числі					усього	у тому числі			
аудитор		лекції	практич	лаборат	самост.р	лекції		Практ.	лаборат	самост.р	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Модуль 1											
Змістовий модуль 1. Музичне мистецтво українського народу до XIX ст.											
Тема 1.1. Розвиток музики до XIV століття.	10	4	2	2		6	54	2	2		14
Тема 1.2. Українська музична культура XIV – I половини XVIII століття.	10	4	2	2		6					18
Тема 1.3. Музичне мистецтво України у другій половині XVIII – першій половині XIX століття.	10	4	2	2		6					18
Разом за змістовим модулем 1.	30	12	6	6		18	54	2	2		50
Змістовий модуль 2. Українська музична культура XIX – початку XXI століття.											
Тема 2.1. Українська музична культура XIX – початку XX століття.	22	10	4	6		12	22	2	2		18
Тема 2.2. Музична культура України в першій половині XX століття.	16	4	2	2		12	22	2	2		18
Тема 2.3. Музичне мистецтво України в другій половині XX – на початку XXI ст.	22	10	4	6		12	22	2	2		18
Разом за змістовим модулем 2	60	24	10	14		36	66	6	6		54
Усього годин	90	36	16	20		54	120	8	8		104
ІНДЗ											
Усього годин	90	36	16	20		54	120	8	8		104

5. Теми практичних (семінарських) занять

№ п/п	Назва теми	Години	
		ден	заоч
	Тема 1.1. Розвиток музики до XIV століття. Народна пісня. Церковна музика.	2	
	Тема 1.2. Українська музична культура XIV – I половини XVIII століття: 1. Народна музика. 2. Церковна реформа, партесний концерт. 3. Світська музика, кант, сольна пісня. Музичний театр (вертеп, шкільний театр). 4. Музична освіта: братські школи, Глухівська співацька школа, Київський колегіум – Академія.	2	2
	Тема 1.3. Музичне мистецтво України у другій половині XVIII – першій половині XIX століття: 1. Друковані збірки народних пісень; 2. Музична діяльність Г.С. Сковороди; 3. Хорові концерти (Д. Бортнянський, М. Березовський, А. Ведель). 4. Становлення українського симфонізму, оперної, камерно-інструментальної музики. 5. Розвиток музичного театру.	2	
	Тема 2.1. Українська музична культура XIX – початку XX століття. 1. Формування української опери. 2. Розвиток української симфонічної музики. 3. Провідна роль вокально-хорової творчості.	2	
	Тема 2.1. Українська музична культура XIX – початку XX століття. 4. Становлення української національної композиторської школи. Творчість М. Лисенка, К. Стеценка, Я. Степового, М. Лентовича	2	2
	Тема 2.1. Українська музична культура XIX – початку XX століття. 5. Творчість корифеїв галицької музики: М. Вербицького, І. Лаврівського та їх послідовників С. Воробкевича, В. Матюка, Д. Сичінського, О. Нижанківського.	2	
	Тема 2.2. Музична культура України в першій половині XX століття. 1. Вплив складних суспільних процесів на розвиток музичного мистецтва. 2. Розвиток музичної освіти. 3. Зростання масової музичної самодіяльності. 3. Негативний вплив радянської ідеології на розвиток української музичної культури. 4. Музичне життя під час Другої світової війни. Пісня – провідний жанр цього періоду. 5. Творчість С. Людкевича, Б. Лятошинського, Л. Ревуцького.	2	2
	Тема 2.3. Музичне мистецтво України в другій половині XX – на поч. XXI ст. 1. Видатні досягнення українських композиторів в симфонічній і камерно-інструментальній музиці (Б. Лятошинський, В. Косенко, Л. Ревуцький, С. Людкевич). 2. Розвиток опери та балету (Б. Лятошинський, Г. Майборода, К. Данькевич, М. Вериківський, В. Кирейко, А. Кос-Анатольський). 3. Обробки народних пісень і хорова музика (Л. Ревуцький, М. Вериківський, М. Коляда, Г. Верьовка, С. Людкевич, А. Штогаренко)	2	
	Тема 2.3. Музичне мистецтво України в другій половині XX – на поч. XXI ст. 4. Нова генерація композиторів 60-х років (В. Бібик, В. Буевський, Л. Грабовський, В. Губаренко, Л. Дичко, Ю. Іщенко, І. Карабиць, Л. Колодуб, В. Сильвестров, М. Скорик, Є. Станкович).	2	2
	Тема 2.3. Музичне мистецтво України в другій половині XX – на поч. XXI ст. 5. Переосмислення й активізація розвитку української музичної культури в кінці 80-х на початку 90-х років у добу становлення державної незалежності України. Досягнення в галузі композиторської творчості. 6. «Нова фольклорна хвиля» у творах М.Скорика, Л.Дичко, Л.Грабовського, Л.Колодуба, Є.Станковича. 7.	2	

	Неокласична хвиля у творчості українських композиторів. 8. Полістилістика у творчості В.Сильвестрова, Є.Станковича, Л.Колодуба, В.Буєвського, Я.Губанова.		
	РАЗОМ	20	8

6. Самостійна робота (стаціонар)

<i>№ n/n</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Години</i>
1.	Тема 1.1. Розвиток музики до XIV століття.	4
2.	Тема 1.2. Українська музична культура XIV – I половини XVIII століття	8
3.	Тема 1.3. Музичне мистецтво України у другій половині XVIII – першій половині XIX століття	10
4.	Тема 2.1. Українська музична культура XIX – початку XX століття	12
5.	Тема 2.2. Музична культура України в першій половині XX століття.	8
6.	Тема 2.3. Музичне мистецтво України в другій половині XX – на поч. XXI ст.	12
	РАЗОМ:	54
Самостійна робота (заочна форма)		
<i>№ n/n</i>	<i>Назва теми</i>	<i>Години</i>
1.	Тема 1.1. Розвиток музики до XIV століття.	14
2.	Тема 1.2. Українська музична культура XIV – I половини XVIII століття	18
3.	Тема 1.3. Музичне мистецтво України у другій половині XVIII – першій половині XIX століття	18
4.	Тема 2.1. Українська музична культура XIX – початку XX століття	18
5.	Тема 2.2. Музична культура України в першій половині XX століття.	18
6.	Тема 2.3. Музичне мистецтво України в другій половині XX – на поч. XXI ст.	18
	РАЗОМ:	104

Зміст самостійної роботи студента і методичні вказівки щодо її виконання:

1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.
 2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої основної та додаткової літератури з питань курсу.
 3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань). Підготовка коротких повідомлень з питань, що стосуються розвитку певних жанрів, особливостей їх втілення в творчості окремих композиторів (наприклад, «Українські народні інструменти», «Поетичні та музичні особливості дум», «Хорова творчість К. Стеценка», «Оперна творчість В. Губаренка», «Розвиток українського балету в другій половині XX століття» тощо)
 4. Самостійна підготовка до модульного контролю та заліку.
- У процесі підготовки за темами (питаннями) курсу, що віднесені для самостійного опрацювання, студентам слід звернути особливу увагу на засвоєння зазначених ключових моментів розвитку українського музичного мистецтва на певному етапі, на особливості становлення й розвитку музичної освіти та виховання. Студент повинен орієнтуватися в творчості композиторів, мистецтво яких вивчається, знати їх основні та визначні твори, пояснити

схильність композитора до творчості в певних жанрах. Обов'язковим вважається ведення студентами робочого конспекту, який повинен містити розгорнутий або тезисний огляд питань, що віднесені для самостійного опрацювання, а також визначення ключових моментів та понять.

У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує:

- опитування студентів під час семінарських занять, перевірку робочих конспектів;
- залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань;
- проведення поточного тестування та модульного контролю.

Самостійна робота студентів заочної форми навчання передбачає самостійне вивчення окремих питань тем за методичними вказівками викладача. Студент повинен опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та орієнтуватися в особливостях основних етапів розвитку української музичної культури.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні науково-дослідні завдання з історії української музики полягають у складанні аудіо-, відео- фонографії музичних творів та їх комплексного музичного аналізу відповідно визначеної музикознавчої проблематики під керівництвом викладача.

Виконання індивідуального науково-дослідного завдання дозволить краще засвоїти як теоретичні, так і практичні питання даної навчальної дисципліни.

8. Методи навчання

Основними формами викладання історії української музики є лекційні та семінарські заняття, а також організація та контроль самостійної й індивідуальної роботи. При вивченні дисципліни широко використовуються структурно-логічні схеми, студентам пропонується написання рефератів чи доповідей з відповідної тематики.

У процесі проведення лекційних та семінарських занять застосовуються наступні методи навчання: дедуктивний, індуктивний, аудіо-візуалізації, контрасту, проблемний, пояснювально-ілюстративний, репродуктивний та ін.

Лекції можуть проводитися у таких формах: бінарна, лекція-консультація, проблемна, підсумкова, лекція-конференція.

Семінари можуть проводитися у формі ділової гри, конференції, колоквиуму, вирішення проблемного ситуаційного завдання та ін.

Вивчення історії української музики передбачає також проведення індивідуально-контрольних співбесід, виконання тестових завдань, складання словників і т. ін.

9. Методи контролю

Поточний контроль знань з навчальної дисципліни «Історія української музики» здійснюється у процесі проведення семінарів, модульних контролів, перевірки виконання студентами завдань самостійної роботи, перевірки виконання тестових завдань, проведення індивідуально-консультаційної роботи тощо.

Додатковими засобами можуть бути ситуаційні завдання, контрольні роботи, написання рефератів, підготовка доповідей, написання есе тощо.

Підсумковий контроль з історії української музики проводиться у формі іспиту. Засобами підсумкового контролю можуть бути відповідні тести, завдання, письмове або усне опитування.

10. Розподіл балів, які отримують студенти Розрахунок рейтингових балів за видами контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування практичних занять	1	10	10
2.	Робота на практичних заняттях	1	10	10
3.	Модульна контрольна робота	10	1	10
4.	Самостійна робота	1	1	20
5.	Індивідуальна навчально-дослідницька робота	10	1	10
6.	Іспит			40
Загалом:				100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Тематичний план вивчення історії української музики.
2. Плани семінарських занять з історії української музики.
3. Завдання до самостійної роботи з історії української музики та рекомендації до їх виконання.
4. Словник музичних термінів.
5. Робочий зошит для виконання самостійної роботи з історії української музики.
6. Екзаменаційна документація з історії української музики.
7. Конспекти лекцій з історії української музики.

12. Рекомендована література

Базова

1. Андрос Н. Українська хорова література (радянський період) [Текст]: навч. посіб. [У двох т.] - Т. 1. /Н. Андрос, В. Дженков, Н. Семененко. – К.: Музична Україна, 1985. – 99 с.

2. Архимович Л. Нариси з історії української музики: В 2-х т. [Текст]: дослідження /Л. Архимович, Т. Каришева, Т. Шеффер, О. Шреер-Ткаченко. - К.: Музична Україна, 1964.
3. Архимович Л. Українська класична опера [Текст]: монографія /Л. Архимович. - К.: Держ. Вид-во образотворчого мистецтва та музичної літератури, 1957. – 310 с.
4. Архимович Л. Шлях розвитку української радянської опери [Текст]: монографія /Л. Архимович. - К.: Музична Україна, 1970. – 420 с.
5. Бас Л. Розповіді про композиторів [Текст]: навчальний посібник /Бас Л. - К.: Музична Україна, 1977 – 120 с.
6. Герасимова-Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в XVII-XVIII ст. [Текст]: Монографія / Н. Герасимова-Персидська. – К. : Музична Україна, 1978. – 180 с.
7. Грінченко М. Історія української музики [Текст]: монографія /М. Грінченко /Під ред. І. Соневицького. – [2-е вид.] – Нью-Йорк: Український музичний інститут, 1961. – 192 с.
8. Довженко В. Нариси з історії української радянської музики: в 2 ч. [Текст]: дослідження /В. Довженко. – Ч. 1. – К.: Держ. вид-во образотворчого мистецтва і муз. літератури УРСР, 1957. – 237 с.
9. Довженко В. Нариси з історії української радянської музики: в 2 ч. [Текст]: дослідження /В. Довженко. – Ч. 2. – К.: Музична Україна, 1967. – 319 с.
10. История музыки народов СССР: В 5 т. [Текст]: енциклопедичний довідник /Отв. ред. Ю. Келдыш. — М.: Сов. композитор, 1970 - 1974.
11. История украинской музыки [Текст]: Учеб. пособие для студентов муз. вузов СССР /Сост. и ред. А.Я. Шреер-Ткаченко. — М.: Музыка, 1981. -356 с.
12. Іваницький А. Українська музична фольклористика [Текст]: Навчальний посібник /А. Іваницький. – К.: Заповіт, 1997. – 319 с.
13. Історія української дожовтневої музики [Текст]: навч. посіб. [для муз. вузів та ін-тів к-ри /Заг. ред. та упор. О. Шреер-Ткаченко]. – К.: Музична Україна, 1969. – 558 с.
14. Історія української культури [Текст]: навчальний посібник /За загал. ред. І. Крип'якевича. — 4-те вид., стереотип. - К.: Либідь, 2002. — 656 с.
15. Історія української музики: в 6 т. [Текст]: дослідження /АН УРСР. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М.Т. Рильського. – Т. 1.: Від найдавніших часів до середини XIX ст. /Відповідний ред. М. Гордійчук. – К.: Наукова думка, 1989. – 448 с.
16. Історія української музики: в 6 т. [Текст]: дослідження /АН УРСР. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М.Т. Рильського. - Т. 2.: Друга половина XIX ст. /Ред. колегія Т. Булат та ін.]. – К.: Наукова думка, 1989. – 464 с.
17. Історія української музики: в 6 т. [Текст]: дослідження /АН УРСР. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М.Т. Рильського. - Т. 3.: Кінець XIX - початок XX с. /Ред. колегія М. Загайкевич, А. Калениченко, Н. Семененко - К.: Наукова думка, 1990. – 424 с.
18. Історія української музики: в 6 т. [Текст]: дослідження /АН УРСР. Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнографії ім. М.Т. Рильського. - Т. 4.: 1917 – 1941. /Ред. колегія Л. Пархоменко, О. Литвинова, Б. Фільц]. – К.: Наукова думка, 1992. – 616 с.
19. Історія української радянської музики. [Текст]: учб. посіб. /Редкол.: О. Зінкевич, І. Ляшенко та ін.]. – К.: Музична Україна, 1990. – 294 с.
20. Корній Л. Історія української музики: у 3 ч. [Текст]: дослідження /Л. Корній - Київ-Харків-Нью-Йорк, Вид-во М.П. Коць, 1998. – Ч. 2. Друга половина XVIII ст. – 388 с.
21. Корній Л. Історія української музики: у 3 ч. [Текст]: дослідження /Л. Корній – Київ-Харків-Нью-Йорк: Вид-во М.П. Коць, 1996. - Ч. 1 (від найдавніших часів до середини XVIII ст.). - 315 с.
22. Корній Л. Історія української музики: у 3 ч. [Текст]: дослідження /Л. Корній. – Київ-Харків-Нью-Йорк, Вид-во М. П. Коць. 2001. – Ч. 3. XIX ст. – 480 с.

23. Королук Н. Корифеї української хорової культури ХХ ст. [Текст]: монографія /Н. Королук. – К.: Муз. Україна, 1994. – 288 с.
24. Митці України [Текст]: енцикл. довід. /Упоряд.: М.Г. Лабінський, В.С. Мурза; за ред. А.В. Кудрицького. - К.: «Укр. енцикл.» ім. М.П. Бажана, 1992. - 846 с
25. Ольховський А. Нарис історії української музики [Текст]: монографія /А. Ольховський /Ред., вступ стаття, комент. Л. Корній. – К.: Музична Україна, 2003. – 512 с.
26. Оперные либретто [Текст]: довідник. – М.: Музыка, 1971. - 590 с.
27. Розповіді про композиторів [Текст]: навчальний посібник //Під ред. Я. Якуб'яка. - К.: Видавництво «Музична Україна», 1994. – 80 с.
28. Українська музична культура. [Текст]: навч. посібник /Л.О. Кияновська. – К.:ДМЦНЗКМ, 2002. – 178 с.
29. Цалай-Якименко О. Київська школа музики ХVІІ ст. [Текст]: монографія – Київ; Львів; Полтава, 2002. – 512 с.
30. Юцевич Ю. Словарь музыкальных терминов [Текст]: словарь /Ю. Юцевич. - К.: «Музична Украина», 1977. - 262 с.

Допоміжна

31. Архімович Л. М. Лисенко. Життя і творчість [Текст]: музикознавча праця /Л. Архімович, М. Гордійчук. – 3-є вид., доп. і перероб. – К.: Муз. Україна, 1992. – 256 с.
32. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції [Текст]: навч. посіб. /О. Бенч-Шокало. – К.: Укр. світ, 2002. – 440 с.
33. Булат Т. О. Кошиць і народна пісня [Текст]: стаття /Т. Булат //Нар. творчість та етнографія. – 1966. – № 2. – С. 79.
34. Варунц В. Музыкальный неоклассицизм [Текст]: исторические очерки /В. Варунц. – М.: Музыка, 1988. – 80 с.
35. Василенко В. Наукова, освітня та видавнича діяльність української еміграції в Німеччині в 1945-1951 рр. [Текст]: стаття //Бористен. — 1998. — № 5. — С. 19.
36. Герасимова-Персидська Н. Характерні риси поліфонії М. Леонтовича [Текст]: стаття /Н. Герасимова-Персидська // Українська радянська музика. – К., 1962, вип. 2. – С. 129-152.
37. Грінченко М. Історія української музики. [Текст]: музикознавча праця /М. Грінченко - К.: Спілка, 1922. – 134 с.
38. Грінченко М. Українська народна інструментальна музика М. Грінченко. [Текст]: вибране / М. Грінченко /Упоряд. і ред. М. Гордійчука; АН УРСР; Ін-т мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М.Т. Рильського. – К.: Держ. вид-во образотворчого мистецтва і музичної літ. УРСР, 1959. – С. 55–103.
39. Дилецкий Н. Идея грамматики музыкальной [Текст]: исследование /Н. Дилецкий //Публикация, перевод, исследование и комментарии В. Протопопова. – М.: Наука, 1979. – 561 с.
40. Ділецький М. Граматика музикальна. [Текст]: навч. посіб. /М. Ділецький; підг. до друку О.С. Цалай-Якименко. – К.: Б.в., 1970. – 109 с.
41. Залеський О. Українські музичні видавництва в Галичині [Текст]: стаття /О. Зелеський // Музика. - К., 1927.-№1.-С. 65-67.
42. Зінків І. Особливості регіонального опрацювання фольклору в обробках Миколи Колесси [Текст]: стаття /І. Зінків, О. Шевчук //Записки наук. тов-ва ім. Т. Шевченка. - Т. ССХХУІ. – Львів, 1993. – С. 130-151.
43. Іванов В. Навчання церковного співу в Україні у ІХ–ХVІІ ст. [Текст]: монографія /В. Іванов. – К.: Музична Україна, 1997. – 247 с.
44. Іванов П. Оркестр українських народних інструментів. [Текст]: музикознавча праця /П. Іванов. – К.: Музична Україна, 1981. – 110 с.
45. Каталог Державного видавництва України. Музичні видання. - Х.: ДВУ, 1927. - 140 с.

46. Каталог музичних творів. Мішані хори. - Львів: Книгарня Наук. тов. ім. Т.Шевченка, 1931.- 30 с.
47. Колесса Ф. Музикознавчі праці. [Текст]: дослідження /Ф. Колесса /Підгот. до друку, вступ. стаття і прим. С. Грици. – К.: Наукова думка, 1970. – 592 с.
48. Коновалова І. Жанрова специфіка хорової фольклорної обробки [Текст]: стаття /І. Коновалова //Вісник Міжнар. слов'ян. ун-ту. Сер. Мист.-во. – Х.: Вісник МСУ, 2006. – Т. XIX, № 1. – С. 42-46.
49. Коновалова І. Феноменологія музичної обробки (на матеріалі хорових творів українських композиторів ХХ ст.) [Текст]: автореф. дис. .. канд. мистецтв. /І. Коновалова. – Х.: ХДАК, 2007. – 19 с.
50. Корній Л. Історія української музичної культури. [Текст]: підручник /Лідія Корній, Богдан Сюта. – К.: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. – 736 с.
51. Лашенко А. Поліфонічний принцип хорових обробок Б.М. Лятошинського [Текст]: стаття /А. Лашенко //Українське музикознавство. – Вип. 9. – К.: Муз. Україна, 1974. – С. 123-136.
52. Луговенко В. Українська хорова література [Текст]: навч. посіб. /В. Луговенко, Н. Ніколаєва. – К.: Муз. Україна, 1985. – 62 с.
53. Луканюк Б. Активне фольклорне середовище як фактор композиторського стилю (на прикладі творчості М. Леонтовича) [Текст]: стаття /Б. Луканюк //Українське музикознавство. – Вип. 22. – К.: Муз. Україна, 1987. – С. 38-48.
54. Луканюк Б. Народнo-песенний тематизм в творчoмoм стилe Лeонтовича [Текст]: авторeф. дис. ... канд. искусств. /Б. Луканюк. – Л.: ЛГК, 1980. – 24 с.
55. Микола Дилецький. Граматика музикальна. [Текст]: Фотокопія і транскрипція рукопису 1723 року /Підготувала до видання О.С. Цалай-Якименко. Редакційна колегія: М.М. Гордійчук, Я.Д. Ісаєвич, Л.Є. Махновець, С.О. Павлюченко, О.Я. Шреєр-Ткаченко.– К.: Наукова думка, 1970.– ХСІV – 110 с.
56. Мистецтво України. [Текст]: Бібліографічний довідник /За ред. А.В. Кудрицького. - К.: Українська енциклопедія, 1997. - 697 с.
57. Музична література УРСР. 1917-1965. [Текст]: Бібліографічний довідник. - Х.: Редакційно-видавничий відділ Книжкової палати УРСР, 1966. - 795 с.
58. Музичні видання. [Текст]: Каталог. - Х.: Державне видавництво України, 1930. - 38 с.
59. Мурзина О. Напрями відбору і трансформації фольклорного матеріалу в обробках народних пісень С. Людкевича [Текст]: стаття /О. Мурзина //Творчість С. Людкевича. – К., 1979. – С. 117-144.
60. Орфєєв С. М. Леонтович і українська народна пісня [Текст]: монографія /С. Орфєєв. – К.: Муз. Україна, 1981. – 75 с.
61. Поставна А. Обробки українських народних пісень Л. Ревуцького - етапи на шляху до його другої симфонії [Текст]: стаття /А. Поставна //Укр. музикознавство. –Вип. 7. – К.: Музична Україна, 1972. – С. 12-24.
62. Ржевська М. На зламі часів. Музика Наддніпрянської України першої третини ХХ століття в соціокультурному контексті епохи. [Текст]: монографія /М. Ржевська. – К.: Автограф, 2005. – 352 с.
63. Савченко І. Українські нотні видання 1917-1923 років у фондах Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. [Текст]: Науковий каталог /НАН України. Нац. б-ка України ім. В.І. Вернадського; наук. ред. Л. В. Івченко. - К., 2007. - 384 с.
64. Фільц Б. Музичні цехи на Україні (XVI–XIX) [Текст]: стаття /Б. Фільц //Українське музикознавство. – Вип. 17. – К., 1982. – С. 33–45.
65. Цалай-Якименко О. Греко-византийская гимнография в контексте украинской певческой культуры XVI–XVII вв. [Текст]: стаття /О. Цалай-Якименко, Ю. Ясиновський //Славяне и их соседи.– Вып.6: Греческий и славянский мир в средние века и раннее новое время [Текст]: / Институт славяноведения и балканистики Российской академии наук.– Москва, 1996.– С. 169–173.

66. Цалай-Якименко О. Музичне мистецтво давнього Острога. [Текст]: стаття /О. Цалай-Якименко, Ю. Ясиновський //Острозька давнина.– Львів, 1995.– Вип. I. – С.74–89.
67. Цалай-Якименко О. Перекладна півча література XVI-XVII ст. в Україні та її музично-віршова форма. [Текст]: стаття /О.Цалай-Якименко // Записки НТШ. Праці Музикознавчої комісії.– Львів, 1993.– Т. ССХХVI.– С. 11–40.
68. Цалай-Якименко О. Стилiстичнi навествування в українському Ирмолої. [Текст]: стаття /О. Цалай-Якименко // Калoфонiя: Наук. зб. з iсторiї церковної монодiї та гимнографiї.– Львів, 2002.– Ч.1.– С.46–58.
69. Цалай-Якименко О. «Лiтернi помiти» російських співацьких рукописів XVII ст – рiзновид київської релятивної нотації. [Текст]: стаття / О. Цалай-Якименко // Записки НТШ. Праці Музикознавчої комісії.– Львів, 1996.– Т. ССХХХII. – С.41–58.
70. Черепанин М. Музична культура Галичини (друга половина XIX - перша половина XX ст.). [Текст]: монографія. /М. Черепанин - К.: Вежа, 1997. - 328 с.
71. Шведова Е. Роль полифонии в обработках украинских народных песен Б. Лятошинского и Ф. Козицкого [Текст]: стаття /Шведова Е. // Проблемы муз. образования. – К., 1993. – С. 108-117.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://nlib.org.ua>
2. <http://ru.wikipedia.org/>
3. <http://slovari.yandex.ru>
4. <http://vnotke.com>.
5. <http://www.liveinternet.ru>
6. <http://www.opera.com.ua/>
7. www.tarakanov.net